Ministerie van Buitenlandse Zaken

Aan de Voorzitter van de
Tweede Kamer der Staten-Generaal
Binnenhof 4
Den Haag

Directie Europa
Rijnstraat 8
2515 XP Den Haag
Postbus 20061
Nederland
www.rijksoverheid.nl

Onze Referentie
BZDOC-788833045-52

Bijlage(n)
0

Datum 7 september 2019
Betreft Gevangenenruil tussen Rusland en Oekraïne

Geachte voorzitter,

Volgend op de brief van de minister van Justitie en Veiligheid van 5 september jongstleden naar aanleiding van het VKC-verzoek over getuige MH17 (Kamerstuk 2019Z16485) informeer ik uw Kamer hierbij mede namens de minister van Justitie en Veiligheid over recente ontwikkelingen in deze zaak.

Eerder vandaag heeft een gevangenenruil plaatsgevonden tussen de Russische Federatie en Oekraïne. Bij deze ruil is dhr. Vladimir Tsemach overdragen van Oekraïne aan Rusland, samen met enkele tientallen anderen. Rusland heeft bij deze ruil onder meer de 24 Oekraïense zeelieden overgedragen die het sinds november 2018 in weerwil van een bindende uitspraak van het Internationaal Zeerechttribunaal vasthield.

Medio augustus werd de regering door het Openbaar Ministerie geïnformeerd dat dhr. Tsemach mogelijk onderdeel zou gaan uitmaken van een gevangenenruil tussen Rusland en Oekraïne. Tot dat moment had het Openbaar Ministerie via justitiële kanalen al het mogelijke gedaan om dhr. Tsemach beschikbaar te houden voor het strafrechtelijk onderzoek naar het neerhalen van vlucht MH17. Het kabinet geeft de hoogste prioriteit aan waarheidsvinding, gerechtigheid en rekenschap inzake het neerhalen van vlucht MH17, voor de slachtoffers en hun nabestaanden.

Daarom is vervolgens via diplomatieke en politieke kanalen meermaals en tot op het hoogste niveau overleg gevoerd. Het kabinet heeft er bij de betrokken Oekraïense autoriteiten op aangedrongen dhr. Tsemach geen deel uit te laten maken van de gevangenenruil. Daarbij is steeds het belang benadrukt dat het OM hecht aan het ter beschikking houden van dhr. Tsemach in het kader van het strafrechtelijk onderzoek naar het neerhalen van vlucht MH17. In reactie hierop hebben de Oekraïense autoriteiten toegezegd de uitruil enige tijd te zullen uitstellen om het OM in gelegenheid te stellen dhr. Tsemach nogmaals te horen. Dit is gebeurd.

Oekraïne is een belangrijk partner in het JIT en in het ter verantwoording roepen van de verantwoordelijken voor het neerhalen van MH17, zoals beoogd met VNVR

resolutie 2166. Het kabinet betreurt echter zeer dat dhr. Tsemach op deze manier onder druk van de Russische Federatie onderdeel is gemaakt van deze gevangenenruil, waardoor hij op dit moment in Rusland is. Eventuele verdere stappen zijn aan het OM. Het kabinet herinnert er nogmaals aan dat ook Rusland gehouden is aan medewerking op basis van VNVR resolutie 2166.

Zoals het OM ook op 19 juni heeft aangegeven gaat het strafrechtelijk onderzoek door. Het OM heeft laten weten dat deze gebeurtenissen geen consequenties hebben voor het proces dat aan zal vangen op 9 maart 2020.

De Minister van Buitenlandse Zaken,

Stef Blok